

РІШЕННЯ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ

Відповідно до ч. 8 ст. 110 ЦПК України позови, що виникають з договорів, у яких зазначено місце виконання або виконувати які через їх особливість можна тільки в певному місці, можуть пред'являтися також за місцем виконання цих договорів.

Звертаючись з позовом до районного суду, позивач указував, що відповідно до положень ст. 532 ЦК України в укладеному між сторонами кредитному договорі передбачалося, що місцем його виконання є визначена договором адреса банку для листування, яка територіально належить до підсудності цього суду.

Зазначене посилання має значення для правильного вирішення питання про підсудність справи, а тому постановлена суддею суду першої інстанції ухвала про повернення позовної заяви без належної оцінки такого посилання на умови договору щодо місця виконання договору є помилковою, що відповідно до п. 2 ст. 342 ЦПК України стало підставою для скасування ухвали судді та передачі справи на новий розгляд до суду першої інстанції для вирішення питання про відкриття провадження у справі

УХВАЛА

*колегії суддів Судової палати у цивільних справах Верховного Суду України
від 4 листопада 2009 р.
(в и т я з)*

У квітні 2009 р. акціонерний комерційний інноваційний банк «УкрСиббанк» (далі — Банк) звернувся до суду з позовом до Ш. про стягнення боргу за кредитним договором.

Ухвалою судді Дніпровського районного суду м. Києва від 6 травня 2009 р., залишеною без змін ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 21 липня 2009 р., позовну заяву повернено позивачу для подання до належного суду.

У касаційній скарзі Банк просив скасувати зазначені судові рішення, посилаючись на порушення судом норм процесуального права, і передати справу для розгляду по суті до Дніпровського районного суду м. Києва.

Заслухавши доповідь судді Верховного Суду України, дослідивши матеріали справи та перевіривши наведені у скарзі доводи, колегія суддів Судової палати у цивільних справах Верховного Суду України дійшла висновку, що касаційна скарга підлягає задоволенню частково.

Повертаючи позовну заяву позивачу, суддя суду першої інстанції, з висновками якого погодився апеляційний суд, виходив із того, що справа не підсудна Дніпровському районному суду м. Києва, оскільки відповідач не проживає на території, що належить до юрисдикції цього суду.

Однак з таким висновком погодитися не можна.

Відповідно до ч. 8 ст. 110 ЦПК позови, що виникають з договорів, у яких зазначено місце виконання або виконувати які через їх особливість можна тільки в певному місці, можуть пред'являтися також за місцем виконання цих договорів.

Звертаючись з позовом до Дніпровського районного суду м. Києва, позивач указував, що відповідно до положень ст. 532 ЦК в укладеному між сторонами кредитному договорі передбачалося, що місцем його виконання є визначена договором адреса банку для листування, яка територіально належить до підсудності цього суду.

Зазначене посилання потребує перевірки, оскільки має значення для правильного вирішення питання про підсудність справи, а тому постановлена суддею суду першої інстанції ухвала про повернення позовної заяви без належної оцінки такого посилання є помилковою.

Зважаючи на такі обставини та керуючись п. 2 ч. 2 ст. 336, п. 2 ст. 342, п. 6 ч. 1 ст. 344 ЦПК, колегія суддів Судової палати у цивільних справах Верховного Суду України касаційну скаргу Банку задовольнила частково: ухвалу судді Дніпровського районного суду м. Києва від 6 травня 2009 р. та ухвалу Апеляційного суду м. Києва від 21 липня 2009 р. скасувала і передала справу на новий розгляд до суду першої інстанції для вирішення питання про відкриття провадження у справі.

Згідно зі ст. 8 Закону України «Про захист прав споживачів» у разі виявлення протягом встановленого гарантійного строку істотних недоліків, які виникли з вини виробника товару (продавця, виконавця), або фальсифікації товару, підтверджених за необхідності висновком експертизи, споживач, в порядку та у строки, що встановлені законодавством, і на підставі обов'язкових для сторін правил чи договору, має право за своїм вибором вимагати від продавця або виробника: 1) розірвання договору та повернення сплаченої за товар грошової суми; 2) вимагати заміни товару на такий же товар або на аналогічний, з числа наявних у продавця (виробника), товар.

Вимоги споживача, передбачені цією статтею, не підлягають задоволенню, якщо продавець, виробник доведуть, що недоліки товару виникли внаслідок порушення споживачем правил користування товаром або його зберігання.

Тобто обов'язок доказування у справах цієї категорії покладається на продавця

УХВАЛА

колегії суддів Судової палати у цивільних справах Верховного Суду України

від 14 квітня 2010 р.

(в и т я г)

У квітні 2006 р. Б. звернулася до суду із позовом до приватного підприємця Ш. про захист прав споживача.

Позивачка посилалась на те, що 29 листопада 2005 р. вона замовила у Ш. за каталогом меблі іспанського виробництва вартістю 5 тис. 500 доларів США. 4 лютого 2006 р. їй доставили меблі, але не в тій комплектації, що вона замовляла. На них було відсутнє будь-яке маркування, що унеможливило встановлення виробника. Нормативну документацію Ш. їй не надала. Вважаючи, що меблі сфальсифіковані, після уточнення позовних вимог Б. просила розірвати договір купівлі-продажу; стягнути із Ш. на її користь сплачені кошти в сумі, яка еквівалентна 5 тис. 500 долларам США за курсом Національного банку України на час вирішення спору, та 2 тис. грн витрат на правову допомогу.

Ленінський районний суд м. Луганська рішенням від 27 червня 2007 р. позов задовольнив частково: постановив розірвати укладений 29 листопада 2005 р. між Б. та Ш. договір купівлі-продажу меблевого гарнітура; стягнути із Ш. на користь Б. сплачені кошти в розмірі 28 тис. 350 грн і витрати на правову допомогу — 2 тис. грн. Суд також вирішив питання про судові витрати.

Апеляційний суд Луганської області рішенням від 2 грудня 2008 р. скасував рішення місцевого суду й ухвалив нове рішення, яким у задоволенні позову відмовив.

У касаційній скарзі Б. просила скасувати рішення апеляційного суду, посилаючись на неправильне застосування цим судом норм матеріального права та порушення норм процесуального права, і залишити в силі рішення суду першої інстанції.

Заслухавши суддю-доповідача, обговоривши доводи, наведені у скарзі, та перевіrivши матеріали справи, колегія суддів Судової палати у цивіль-

них справах Верховного Суду України дійшла висновку, що касаційна скарга підлягає задоволенню з таких підстав.

Відмовляючи в задоволенні позову, апеляційний суд виходив із того, що Б. не надала доказів на підтвердження того, що Ш. продала їй товар неналежної якості, який не відповідає вимогам законодавства й умовам договору купівлі-продажу щодо його комплектності.

З таким висновком апеляційного суду погодитися не можна, оскільки він суперечить нормам матеріального та процесуального права.

Статтями 60, 61 ЦПК установлені правила звільнення сторони від доказування та розподілу доказування між сторонами.

За загальним правилом, передбаченим ст. 60 ЦПК, кожна сторона зобов'язана довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень, крім випадків, установлених ст. 61 цього Кодексу.

Зазначене правило діє, якщо в нормах матеріального права немає вказівки про перерозподіл обов'язків щодо доказування.

Відповідно до положень статей 662, 673, 688, 700, 702 ЦК за договором купівлі-продажу продавець повинен одночасно з товаром передати покупцеві його приналежності та документи (технічний паспорт, сертифікат якості тощо), що стосуються товару та підлягають переданню разом із товаром відповідно до договору або актів цивільного законодавства. Продавець повинен передати покупцеві товар, якість якого відповідає умовам договору купівлі-продажу. У разі продажу товару за зразком та (або) за описом продавець повинен передати покупцеві товар, який відповідає зразку та (або) опису. При укладенні договору роздрібної купівлі-продажу продавець зобов'язаний надати покупцеві необхідну й достовірну інформацію про товар, що пропонується до продажу. Ін-

формація має відповідати вимогам закону та правилам роздрібною торгівлі щодо її змісту і способів надання. Якщо покупцеві не надано можливості негайно одержати повну й достовірну інформацію про товар у місці його продажу, він має право вимагати відшкодування збитків, завданих необґрунтованим ухиленням від укладення договору, а якщо договір укладено — в розумний строк відмовитися від договору, вимагати повернення сплаченої за товар грошової суми і відшкодування збитків, а також моральної шкоди.

Згідно зі ст. 8 Закону від 12 травня 1991 р. № 1023-ХІІ «Про захист прав споживачів» (далі — Закон № 1023-ХІІ) у разі виявлення протягом встановленого гарантійного строку істотних недоліків, які виникли з вини виробника товару (продавця, виконавця), або фальсифікації товару, підтверджених за необхідності висновком експертизи, споживач, в порядку та у строки, що встановлені законодавством, і на підставі обов'язкових для сторін правил чи договору, має право за своїм вибором вимагати від продавця або виробника: 1) розірвання договору та повернення сплаченої за товар грошової суми; 2) вимагати заміни товару на такий же товар або на аналогічний, з числа наявних у продавця (виробника), товар. Вимоги споживача, передбачені цією статтею, не підлягають задоволенню, якщо продавець, виробник доведуть, що недоліки товару виникли внаслідок порушення споживачем правил користування товаром або його зберігання.

Тобто обов'язок доказування у справах цієї категорії покладається на продавця.

Суд установив, що 29 листопада 2005 р. між Ш. і Б. було укладено договір купівлі-продажу комплексу меблів виробництва Іспанії за каталогом. Покупець Б. внесла попередню оплату в розмірі 15 тис. 450 грн. 4 лютого 2006 р. меблі доставили на її адресу, про що свідчить копія квитанції про оплату товару в розмірі 12 тис. 900 грн. Супровідних документів щодо характеристики товару, виробника, якості, умов і гарантії експлуатації Б. не надали; на меблях було відсутнє маркування та будь-яка інша інформація. Ш. виконаним власноручно гарантійним зобов'язанням від 4 лютого 2006 р. прийняла на себе відповідальність за виявлені дефекти меблів, у випадку, якщо вони виникли внаслідок неправильної експлуатації, і встановила гарантійний строк — 18 місяців з дня продажу. У відповідь на звернення Б. з приводу розірвання договору та повернення сплачених за меблі коштів Ш. у задоволенні претензії відмовила, посилаю-

чись на пропущення позивачкою 14-денного строку. Висновком судово-товарознавчої експертизи від 23 жовтня 2006 р. № 31534/25 було встановлено, що на меблях та їх деталях відсутнє маркування, вони мають дефекти, відсутні товаросупровідна, нормативно-технічна документація та гарантія виробника, що не відповідає вимогам чинного законодавства й не дозволяє характеризувати меблі, які є предметом спору, як виріб фабричного способу виготовлення.

Ураховуючи викладене й вимоги закону, суд першої інстанції обґрунтовано дійшов висновку про те, що Б. свої зобов'язання за договором купівлі-продажу комплексу меблів, який вона уклала з Ш., виконала, кошти за меблі сплатила; Ш. під час передачі товару та протягом розумного строку не надала Б. документів, що стосуються якості товару, підлягають переданню разом із товаром відповідно до актів цивільного законодавства та свідчать про те, що покупцеві було передано товар, якість якого відповідає умовам договору купівлі-продажу.

Надані Б. докази продавця не спростувала, а висновок апеляційного суду про те, що покупець не довела своїх вимог щодо продажу їй товару належної якості, суперечить як вимогам ст. 8 Закону № 1023-ХІІ щодо перерозподілу обов'язку доказування, так і встановленим у справі обставинам.

Висновок суду першої інстанції є обґрунтованим, під час дослідження доказів та встановлення зазначених фактів суд не порушив норм процесуального права й правильно застосував норми матеріального права.

Апеляційний суд на порушення вимог статей 213, 214, 303 ЦПК встановлені місцевим судом факти не спростував та, ґрунтуючись на тих самих доказах, дійшов помилкового висновку, що Б. не надала доказів на підтвердження позовних вимог.

Безпідставно скасувавши законне й обґрунтоване рішення суду першої інстанції, апеляційний суд припустився помилки в застосуванні процесуального та матеріального закону, не навів достатніх мотивів, за якими вважав неправильним висновок місцевого суду.

Керуючись статтями 336, 339 ЦПК, колегія суддів Судової палати у цивільних справах Верховного Суду України касаційну скаргу Б. задовольнила: рішення Апеляційного суду Луганської області від 2 грудня 2008 р. скасувала, рішення Ленінського районного суду м. Луганська від 27 червня 2007 р. залишила в силі.

РІШЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ *

Ухвалені у справі судові рішення скасовано і справу направлено до суду першої інстанції для вирішення питання про відкриття провадження, оскільки суди помилково виходили з того, що спір за позовом центру зайнятості до фізичної особи про стягнення коштів, виплачених останній як одноразова допомога по безробіттю, не належить розглядати в порядку адміністративного судочинства

ПОСТАНОВА Іменем України

13 квітня 2010 р. колегія суддів Судової палати в адміністративних справах та Судової палати в цивільних справах Верховного Суду України, розглянувши на спільному засіданні в порядку письмового провадження за винятковими обставинами за скаргою Чернігівського районного центру зайнятості (далі — Центр зайнятості) справу за його позовом до Чміль Н.В. про стягнення незаконно отриманої допомоги по безробіттю, **в с т а н о в и л а:**

У серпні 2008 р. Центр зайнятості звернувся до суду з позовом, у якому просив стягнути з Чміль Н.В. виплачену їй за період із 6 листопада 2006 р. по 28 жовтня 2008 р. одноразову допомогу по безробіттю в сумі 1 тис. 663 грн 28 коп.

Чернігівський окружний адміністративний суд ухвалою від 18 серпня 2008 р., залишеною без змін ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду України від 11 листопада 2009 р., відмовив у відкритті провадження у справі за цим позовом.

Вищий адміністративний суд України ухвалою від 20 січня 2010 р. зазначені судові рішення залишив без змін.

У скарзі до Верховного Суду України Центр зайнятості, пославшись на наявність підстави, встановленої п. 1 ч. 1 ст. 237 КАС, порушив питання про скасування постановлених у справі ухвал та направлення справи до суду першої інстанції для вирішення питання про відкриття провадження.

На підтвердження позовних вимог позивач надав ухвали Судової палати в цивільних справах Верховного Суду України від 6 лютого та 4 червня 2008 р., в яких, на його думку, норми права застосовано інакше, ніж у справі, що розглядається.

Перевіривши за матеріалами справи наведені у скарзі доводи, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах та Судової палати в цивільних справах Верховного Суду України визнали, що скарга підлягає задоволенню з таких підстав.

Відмовляючи у відкритті провадження у справі, суд першої інстанції, з яким погодилися суди апеляційної та касаційної інстанцій, виходив із того, що цей спір не належить розглядати в порядку адміністративного судочинства.

Із цим висновком погодитися не можна виходячи з такого.

Згідно з ч. 2 ст. 4 КАС юрисдикція адміністративних судів поширюється на всі публічно-правові спори, крім тих, для яких законом встановлено інший порядок судового вирішення.

У п. 1 ч. 1 ст. 3 цього Кодексу справу адміністративної юрисдикції визначено як переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір, у якому хоча б однією зі сторін є орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа або інший суб'єкт, який здійснює владні управлінські функції на основі законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень.

Відповідно до п. 4 ч. 2 ст. 17 КАС¹ компетенція адміністративних судів поширюється на спори за зверненням суб'єкта владних повноважень у випадках, установлених законом.

За змістом ч. 4 ст. 50 КАС суб'єкт владних повноважень може звернутись з адміністративним позовом до фізичної особи у випадках, установлених законом.

За ч. 1 ст. 18 Закону від 1 березня 1991 р. № 803-ХІІ «Про зайнятість населення» для реалізації державної політики зайнятості населення, професійної орієнтації, підготовки і перепідготовки, працевлаштування та соціальної підтримки тимчасово не працюючих громадян у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України, створюється державна служба зайнятості, діяльність якої здійснюється під керівництвом Міністерства праці та соціальної політики України, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Державна служба зайнятості складається з: Державного центру зайнятості Міністерства праці та соціальної політики України, центру зайнятості Автономної Республіки Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських, районних, міськрайонних, міських і районних у містах центрів зайнятості, центрів організації професійного навчання незайнятого населення і центрів професійної орієнтації населення, інспекцій по контролю за додержанням законодавства про зайнятість населення.

* Публікується повний текст судового рішення з незначною редакційною правкою.

¹ Зазначена стаття у редакції, що була чинною на момент розгляду цієї справи.

У ст. 19 цього Закону визначено обов'язки та права державної служби зайнятості, зокрема, зазначена служба має право розпоряджатися в установленому законодавством порядку коштами Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, в установленому законодавством порядку подавати громадянам допомогу по безробіттю та матеріальну допомогу по безробіттю, припиняти і відкладати їх виплати.

Відповідно до ч. 3 ст. 36 Закону від 2 березня 2000 р. № 1533-III «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» (далі — Закон № 1533-III) сума виплаченого забезпечення та вартості наданих соціальних послуг застрахованій особі внаслідок умисного невиконання нею своїх обов'язків та зловживання ними стягується з цієї особи згідно із законодавством України з моменту виникнення обставин, що впливають на умови виплати їй забезпечення та надання соціальних послуг.

Зазначена норма Закону є бланкетною та передбачає врегулювання відповідних правовідносин іншим нормативно-правовим актом, до якого в цьому випадку слід віднести постанову Кабінету Міністрів України від 20 березня 2006 р. № 357 «Деякі питання загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття» (строк дії якої продовжено на 2007 р. згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2007 р. № 98), якою затверджено Порядок розслідування страхових випадків та обґрунтованості виплат матеріального забезпечення відповідно до Закону № 1533-III, за правилами п. 7 якого у разі відмови особи повер-

нути незаконно виплачені кошти, а також у разі неповернення (невідшкодування) їх у встановлений строк стягнення таких коштів здійснюється в судовому порядку відповідно до законодавства.

Аналіз наведених норм законодавства дає підстави вважати, що вирішуваний спір є публічно-правовим, оскільки виник за участю суб'єкта владних повноважень, який реалізовував у спірних правовідносинах надані йому чинним законодавством владні управлінські функції у сфері державної політики зайнятості населення.

Таким чином, висновок судів попередніх інстанцій про те, що цей спір не належить до адміністративної юрисдикції, не ґрунтується на положеннях чинного законодавства України, у зв'язку з чим усі ухвалені у справі судові рішення підлягають скасуванню, а справа — направленню до суду першої інстанції для вирішення питання про відкриття провадження.

Керуючись статтями 241—243 КАС, колегії судів Судової палати в адміністративних справах та Судової палати в цивільних справах Верховного Суду України **п о с т а н о в и л и**:

Скаргу Центру зайнятості задовольнити.

Ухвалу Вищого адміністративного суду України від 20 січня 2010 р., ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду України від 11 листопада 2009 р. та ухвалу Чернігівського окружного адміністративного суду від 18 серпня 2008 р. скасувати, а справу направити до суду першої інстанції для вирішення питання про відкриття провадження.

Постанова є остаточною і не може бути оскаржена, крім випадку, встановленого п. 2 ч. 1 ст. 237 КАС.

РІШЕННЯ У ГОСПОДАРСЬКИХ СПРАВАХ

Висновки судів першої та апеляційної інстанцій про те, що непереоформлення позивачем належного йому відповідно до державного акта права постійного користування на землю на право оренди зазначеної земельної ділянки шляхом укладення договору оренди не свідчить про припинення належного йому права постійного користування землею згідно з чинним державним актом на право постійного користування землею, є обґрунтованими

ПОСТАНОВА

*Судової палати у господарських справах Верховного Суду України
від 9 березня 2010 р.
(в и т я г)*

У листопаді 2008 р. виробничий кооператив «Кооперативна пересувна механізована колона» (далі — Кооператив) подав до Господарського суду Київської області позов до Вишневої міської ради Києво-Святошинського району Київської області (далі — Міськрада) про визнання частково не-

дійсним рішення відповідача від 7 квітня 2008 р. «Про надання дозволу товариству з обмеженою відповідальністю «Вишневеміськреконтрукція» на складання проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки для будівництва багатопверхових житлових будинків та об'єктів соціально-побутового

комплексу на земельній ділянці, виділений в натурі та обмежений вулицями Святошинська та Лесі Українки» (далі — рішення Міськради від 7 квітня 2008 р.). У подальшому до участі у справі було залучено третю особу — товариство з обмеженою відповідальністю «Вишневеміськкреконструкція» (далі — ТОВ). Позовні вимоги мотивовані тим, що спірне рішення порушує права позивача на користування земельною ділянкою, що належить йому згідно з Державним актом на право постійного користування земельною ділянкою площею 0,8205 га від 29 грудня 2001 р. № 001457, виданого Кооперативу на підставі рішення Міськради від 5 грудня 2001 р., зареєстрованого в Книзі записів державних актів на право постійного користування землею за № 542 (далі — Державний акт № 001457).

Господарський суд Київської області рішенням від 22 квітня 2009 р. позов задовольнив: визнав недійсним рішення Міськради від 7 квітня 2008 р. в частині: п. 1. Припинення дії Державного акта № 001457; п. 2. Визнання таким, що втратив свою чинність, Державного акта № 001457; п. 3. Вилучення з користування Кооперативу земельної ділянки площею 0,8205 га, передачі її до земель запасу Міськради та віднесення до категорії «забудовані землі запасу міської ради»; п. 4. Зобов'язання управління земельних ресурсів Києво-Святошинського району Київської області (далі — Управління землересурсів) внести зміни до земельно-облікових документів та форми № 6-зем. (в частині вилучення з користування Кооперативу земельної ділянки площею 0,8205 га та передачі її до земель запасу Міськради та віднесення до категорії «забудовані землі запасу міської ради»); п. 5. Надання дозволу ТОВ та землевпорядній організації, яка має відповідну ліцензію, на виготовлення технічної документації зі складання проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки на умовах її оренди терміном 10 років під будівництво «багатоповерхових житлових будинків з об'єктами соціально-побутового комплексу», обмежених вулицями Святошинська та Лесі Українки на площі 4,8205 га забудованих земель запасу Міськради (в частині включення земельної ділянки площею 0,8205 га, яка знаходиться в постійному користуванні Кооперативу).

Київський міжобласний апеляційний господарський суд постановою від 6 серпня 2009 р. це рішення господарського суду залишив без змін.

Зазначені рішення та постанова мотивовані тим, що прийняте відповідачем рішення порушує права позивача, оскільки останній на підставі Державного акта № 001457 є користувачем земельної ділянки, а погодження щодо вилучення у нього цієї ділянки позивач не надавав.

Вищий господарський суд України постановою від 25 листопада 2009 р. рішення Господарського суду Київської області від 22 квітня 2009 р. та по-

станову Київського міжобласного апеляційного господарського суду від 6 серпня 2009 р. скасував, а справу передав на новий розгляд до суду першої інстанції.

Постанова обґрунтована тим, що суди попередніх інстанцій не дослідили, в чому саме полягало порушення права позивача прийнятим спірним рішенням відповідача — не з'ясовано, чи виникло у позивача право користування спірною земельною ділянкою, чи перебувала вона у фактичному користуванні позивача та чи обліковувалась за позивачем на підставі даних земельного кадастру.

Верховний Суд України ухвалою від 11 лютого 2010 р. порушив провадження з перегляду в касаційному порядку постанови Вищого господарського суду України від 25 листопада 2009 р. за касаційною скаргою Кооперативу, який просив скасувати цю постанову і залишити в силі рішення Господарського суду Київської області від 22 квітня 2009 р. та постанову Київського міжобласного апеляційного господарського суду від 6 серпня 2009 р. Посилання зроблені на порушення і неправильне застосування норм матеріального та процесуального права, а також на невідповідність оскарженої постанови положенням Конституції України.

Заслухавши суддю-доповідача, представників сторін та перевіrivши матеріали справи, Судова палата у господарських справах Верховного Суду України визнала, що касаційна скарга підлягає задоволенню з таких підстав.

Як установили суди, відповідно до рішення Міськради від 7 квітня 2008 р.: припинено дію Державного акта № 001457; вирішено вважати Державний акт № 001457 таким, що втратив свою чинність; постановлено вилучити з користування Кооперативу земельну ділянку площею 0,8205 га, передати її до земель запасу Міськради і віднести до категорії «забудовані землі запасу міської ради»; зобов'язано Управління землересурсів внести зміни до земельно-облікових документів та форми № 6-зем.; надано дозвіл ТОВ та землевпорядній організації, яка має відповідну ліцензію, на виготовлення технічної документації зі складання проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки на умовах її оренди терміном 10 років під будівництво «багатоповерхових житлових будинків з об'єктами соціально-побутового комплексу», обмежених вулицями Святошинська та Лесі Українки на площі 4,8205 га забудованих земель запасу Міськради.

Вищий господарський суд України, скасовуючи рішення судів першої та апеляційної інстанцій, якими позов задоволено, та передаючи справу на новий розгляд до суду першої інстанції, вказав, що суди не дослідили, в чому саме полягало порушення права позивача прийнятим спірним рішенням відповідача — не з'ясували, чи виникло у позивача право користування спірною земельною ділянкою, чи пе-

ребувала вона у фактичному користуванні позивача та чи обліковувалась за позивачем на підставі даних земельного кадастру. При цьому зазначено, що право на оренду земельної ділянки виникає в особи лише після укладення з нею договору оренди і його державної реєстрації, а до настання цих подій така особа не може вважатися законним (належним) землекористувачем названої земельної ділянки.

Справа передана на новий розгляд без достатніх підстав, а висновки не відповідають вимогам законодавства з огляду на таке.

У ч. 1 ст. 125 ЗК (у редакції, що була чинною на час розгляду справи) передбачено, що право власності на земельну ділянку та право постійного користування земельною ділянкою виникають після одержання її власником або користувачем документа, що посвідчує право власності на земельну ділянку чи право постійного користування земельною ділянкою, та його державної реєстрації.

Із Державного акта № 001457 убачається, що позивачу на підставі рішення Міськради від 5 грудня 2001 р. надано у постійне користування 0,8205 га землі в м. Вишневе для виробничої бази. Цей акт зареєстровано в Книзі записів державних актів на право постійного користування землею за № 542.

Таким чином, на підставі цього акта у позивача в установленому законом порядку виникло право постійного користування землею площею 0,8205 га у м. Вишневе.

Згідно з частинами 1, 2 ст. 149 ЗК земельні ділянки, надані у постійне користування із земель державної і комунальної власності, можуть вилучатися для суспільних та інших потреб за рішенням органів державної влади й органів місцевого самоврядування. Вилучення земельних ділянок провадиться за згодою землекористувачів на підставі рішень Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, сільських, селищних, міських рад відповідно до їх повноважень.

Відповідно до ч. 5 ст. 116 зазначеного Кодексу надання у користування земельної ділянки, що перебуває у власності або у користуванні, провадиться лише після вилучення (викупу) її в порядку, передбаченому ЗК.

Суди першої та апеляційної інстанцій встановили, що позивач як користувач земельної ділянки не надавав згоду щодо вилучення у нього зазначеної земельної ділянки чи переходу права на розташовані на ній будівлі та споруди.

За ст. 141 ЗК підставами припинення права користування земельною ділянкою, зокрема, є: добровільна відмова від права користування земельною ділянкою; вилучення земельної ділянки у випадках, передбачених цим Кодексом; припинення діяльності державних чи комунальних підприємств, установ та організацій; використання земельної

ділянки способами, які суперечать екологічним вимогам; використання земельної ділянки не за цільовим призначенням; систематична несплата земельного податку або орендної плати.

Враховуючи зазначене положення закону, перелічені в оскарженому рішенні Міськради підстави для припинення дії виданого позивачу Державного акта № 001457 та вилучення цієї земельної ділянки не відповідають вимогам чинного законодавства.

Посилання Вищого господарського суду України на те, що при новому розгляді справи слід з'ясувати, чи виникло у позивача право користування спірною земельною ділянкою після прийняття рішення Міськради від 1 грудня 2005 р. «Про зміну цільового призначення та надання дозволу на переоформлення права користування земельною ділянкою виробничому кооперативу «Кооперативна пересувна механізована колона» під будівництво багатоквартирного житлового будинку по вул. Лесі Українки, 70», є безпідставним, оскільки суб'єктивне право на земельну ділянку виникає та реалізується на підставах і в порядку, визначених Конституцією, ЗК та іншими законами України, що регулюють земельні відносини. Підставою для виникнення права на земельну ділянку є відповідний юридичний факт. У ЗК серед підстав набуття права на землю громадянами та юридичними особами не названо оформлення чи переоформлення прав на земельні ділянки. При цьому право постійного землекористування є безстроковим і може бути припинене лише з підстав, передбачених законодавством, чого Міськрада не зробила.

Таким чином, обґрунтованими є висновки судів першої та апеляційної інстанцій про те, що непереоформлення позивачем належного йому відповідно до Державного акта № 001457 права постійного користування землею площею 0,8205 га на право оренди зазначеної земельної ділянки шляхом укладення договору оренди не свідчить про припинення належного йому права постійного користування землею згідно з чинним Державним актом на право постійного користування землею.

Крім того, суди встановили, що позивач на виконання цього рішення виготовив матеріали інвентаризації земельної ділянки, оформив матеріали попереднього погодження з відповідними службами району та області, які своєчасно направив у встановлений термін відповідачу для розгляду та погодження. Проте зазначені матеріали внаслідок бездіяльності відповідача не розглянуто і не погоджено. Таким чином, відповідач не довів, що остаточно непереоформлення позивачем права користування земельною ділянкою на користування на умовах оренди під будівництво багатоквартирного житлового будинку по вул. Лесі Українки, 70 в м. Вишневому сталося з вини позивача.

У ст. 152 ЗК передбачено, що власник земельної ділянки або землекористувач може вимагати

усунення будь-яких порушень його прав на землю, зокрема шляхом визнання недійсними рішень органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування.

Суди першої та апеляційної інстанцій, дійшовши правильного висновку про порушення спірним рішенням Міськради прав позивача як землекористувача, обґрунтовано задовольнили позов.

За таких обставин постановою Вищого господарського суду України від 25 листопада 2009 р. підлягає скасуванню, а постановою Київського міжобласного апеляційного господарського суду від 6 серпня 2009 р. — залишенню в силі.

Верховний Суд України на підставі положень статей 6, 8 Конституції не визнав за необхідне направляти справу на новий розгляд до суду першої інстанції, оскільки це суперечило б положенням ст. 125 Основного Закону і статтям 2, 39 Закону від 7 лютого 2002 р. № 3018-III «Про судоустрій

України»¹ в частині визначення статусу Верховного Суду України та його завдання забезпечити законність у здійсненні правосуддя і викликало б конституційно недопустиму необхідність скасування законних рішень судів першої та апеляційної інстанцій. У зв'язку з цим наведений у ст. 111¹⁸ ГПК перелік наслідків розгляду касаційної скарги на постанову Вищого господарського суду України не вважається правовою перешкодою для прийняття зазначеного рішення.

Враховуючи викладене, Судова палата у господарських справах Верховного Суду України, керуючись статтями 111¹⁷—111²¹ ГПК, касаційну скаргу Кооперативу задовольнила: постановою Вищого господарського суду України від 25 листопада 2009 р. скасувала, а постановою Київського міжобласного апеляційного господарського суду від 6 серпня 2009 р. залишила в силі.

¹ Закон був чинний на момент виникнення спірних правовідносин.

РІШЕННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВАХ

Вирішуючи питання про застосування амністії слід ураховувати ті положення відповідного закону, якими визначено порядок, підстави та умови застосування акту амністії.

Постанову суду скасовано, оскільки, звільнивши особу, обвинувачену у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 286 КК України, від кримінальної відповідальності на підставі п. «г» ст. 1 Закону України «Про амністію», суд прийняв рішення, яке суперечить п. «з» ст. 7 цього Закону

УХВАЛА

колегії суддів Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України

від 23 березня 2010 р.

(в и т я г)

Гагарінський районний суд м. Севастополя постановою від 29 квітня 2009 р. заклав кримінальну справу щодо Б. на підставі п. «г» ст. 1 Закону від 12 грудня 2008 р. № 660-VI «Про амністію» (далі — Закон) із звільненням його від кримінальної відповідальності за ч. 2 ст. 286 КК.

В апеляційному порядку постановою суду щодо Б. не переглядалася.

Органи досудового слідства обвинувачували Б. у тому, що 15 квітня 2007 р. близько 20 год. 10 хв. він, керуючи автомобілем, порушив Правила дорожнього руху України, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306, — перевищив допустиму швидкість, не зменшив її аж до повної зупинки, унаслідок чого допустив наїзд на пішохода Д., який переходив проїзну частину у невстановленому місці. Унаслідок дорожньо-транспортної події потерпілий отримав тяжкі тілесні ушкодження.

У касаційному поданні прокурор порушив питання про скасування постанови суду з направ-

ленням справи на новий судовий розгляд. Свою вимогу він обґрунтовував тим, що Б. неправильно звільнено від кримінальної відповідальності за ч. 2 ст. 286 КК на підставі акту амністії, оскільки зазначеним законом передбачена заборона застосування амністії до осіб, що притягуються до відповідальності за цією частиною.

Перевіривши матеріали кримінальної справи та обговоривши доводи, наведені в касаційному поданні, колегія суддів Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України дійшла висновку, що подання підлягає задоволенню з таких підстав.

Як убачалося з матеріалів справи, органи досудового слідства кримінальну справу щодо Б. направили до суду з обвинувальним висновком для розгляду по суті. Під час розгляду справи Б. заявив клопотання про закриття кримінальної у зв'язку з амністією. Суд погодився з таким клопотанням і виніс постанову про закриття кримінальної

справи на підставі п. «г» ст. 1 Закону, не врахувавши, що п. «з» ст. 7 цього Закону передбачає перелік осіб, щодо яких амністія не застосовується, зокрема й тих, яких притягнуто до кримінальної відповідальності за ч. 2 ст. 286 КК. Оскільки Б. обвинувачувався саме у вчиненні такого злочину, то рішення суду про застосування щодо нього амністії є незаконним.

Отже, суд допустив порушення закону, яке істотно вплинуло на правильність прийняття рішення

у справі, що відповідно до вимог ст. 398 КПК є підставою для скасування постанови з направленням справи на новий судовий розгляд. Про це правильно зазначено в касаційному поданні прокурора.

За таких обставин колегія суддів Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України скасувала постанову Гагаринського районного суду м. Севастополя від 29 квітня 2009 р. щодо Б., а справу направила до того ж місцевого суду на новий судовий розгляд.

Відповідно до положень ст. 236⁸ КПК України, розглядаючи скаргу на постанову про порушення кримінальної справи, суд повинен перевіряти наявність приводів і підстав для винесення зазначеної постанови, законність джерел отримання даних, які стали підставою для її винесення, і не вправі розглядати й заздальгидь вирішувати ті питання, які вирішуються судом при розгляді кримінальної справи по суті.

Судові рішення скасовано, оскільки, перевіряючи, чи достатньо підстав до порушення кримінальної справи, суд оцінив їх з точки зору достатності для пред'явлення обвинувачення, що на цій стадії процесу не досліджується

УХВАЛА

колегії суддів Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України

від 12 січня 2010 р.

(в и т я г)

Постановою старшого слідчого органів внутрішніх справ слідчого відділу податкової міліції Державної податкової адміністрації у Волинській області 27 січня 2009 р. порушено кримінальну справу щодо службових осіб товариства з обмеженою відповідальністю (далі — ТОВ) «С» — К.О.М., К.О.В. та М., за ознаками злочинів, передбачених ч. 3 ст. 212, ч. 2 ст. 366 КК.

Згідно з постановою слідчого Луцька об'єднана державна податкова інспекція склала акт від 7 листопада 2008 р. про результати планової виїзної перевірки ТОВ «С» з питань дотримання вимог податкового законодавства за період з 1 квітня 2007 р. по 30 червня 2008 р. Як убачається з акта перевірки та інших матеріалів, 4 лютого 2008 р. у м. Києві ТОВ «У» (замовник) в особі П. і ТОВ «С» (підрядник) в особі К.О.М. уклали договір підряду, предметом якого є будівництво житлових будинків.

На виконання зазначеного договору замовник протягом березня—червня 2008 р. перерахував на рахунок підрядника кошти в сумі 20 млн 130 тис. 500 грн, зокрема 3 млн 355 тис. 83 грн ПДВ.

У день надходження цих коштів ТОВ «С» перераховувало їх на рахунок Львівської філії закритого акціонерного товариства «К» на придбання скетч-карток та ваучерів зі сплатою ПДВ.

У свою чергу, ТОВ «С» в особі К.О.М., не маючи ліцензії на ведення будівельних робіт, уклало 4 лютого 2008 р. у м. Києві договір підряду з ТОВ «Т» в особі С., предметом якого були ті самі роботи з будівництва зазначених житлових будинків.

На виконання цього договору протягом березня—червня 2008 р. ТОВ «С» отримало від ТОВ «Т» згідно з документами (актами приймання виконаних підрядних робіт та податковими накладними) підрядні роботи на загальну суму 20 млн 129 тис. 389 грн, зокрема 3 млн 354 тис. 898 грн ПДВ.

За такими ж документами роботи, отримані від ТОВ «Т», були передані ТОВ «С» іншому — ТОВ «У», на загальну суму 20 млн 130 тис. 500 грн, зокрема 3 млн 355 тис. 83 грн ПДВ.

ТОВ «С» розрахунок за будівельні роботи із ТОВ «Т» здійснило товаром — скетч-картками та ваучерами операторів мобільного зв'язку на загальну суму 20 млн 130 тис. 490 грн, зокрема 3 млн 148 тис. 753 грн ПДВ.

Встановлено, що ТОВ «Т» має ознаки фіктивності, за юридичною адресою не знаходиться, звітності не подає. Як пояснювала С., яка за документами є директором ТОВ «Т», у період її тимчасового проживання в м. Києві невстановлена особа брала у неї паспорт і робила з нього копії. Про діяльність товариства С. нічого не відомо, як і не було відомо про те, що вона є керівником зазначеного суб'єкта господарювання, жодних документів ТОВ «Т», зокрема й щодо взаємовідносин із ТОВ «С», вона не підписувала.

Це свідчить про факт складання службовими особами ТОВ «С» та невстановленою особою протягом лютого—червня 2008 р. завідомо неправдивих документів про господарські операції між ТОВ «С» і ТОВ «Т», які надалі були виконані для заниження об'єктів оподаткування ТОВ «С».

Таким чином, ТОВ «С» на порушення вимог п. 5.1, підпункту 5.2.1 п. 5.2, підпункту 5.3.9 п. 5.3 ст. 5 Закону від 28 грудня 1994 р. № 334/94-ВР «Про оподаткування прибутку підприємств» та підпунктів 7.4.1, 7.4.4, 7.4.5 п. 7.4 ст. 7 Закону від 3 квітня 1997 р. № 168/97-ВР «Про податок на додану вартість» завищило валові витрати на 16 млн 774 тис. 490 грн та податковий кредит на 3 млн 354 тис. 898 грн і не сплатило зазначених податків в особливо великих розмірах.

Загальна сума несплаченого ТОВ «С» до бюджету ПДВ становить 4 млн 724 тис. 425 грн, а податку на прибуток підприємства — 4 млн 233 тис. 972 грн.

На постанову слідчого до суду було подано скаргу К.О.М., К.О.В. та М., в якій вони зазначали про відсутність достатніх приводів та підстав до порушення кримінальної справи.

Луцький міськрайонний суд Волинської області постановою від 19 лютого 2009 р. задовольнив скаргу К.О.М., К.О.В. та М., а постанову слідчого про порушення кримінальної справи скасував.

Апеляційний суд Волинської області ухвалою від 6 березня 2009 р. зазначену постанову місцевого суду залишив без змін.

У касаційному поданні прокурор послався на те, що суд першої інстанції, приймаючи рішення, дійшов необґрунтованого висновку щодо незаконності та безпідставності постанови про порушення кримінальної справи стосовно службових осіб ТОВ «С» — К.О.М., К.О.В. та М., а апеляційний суд, у свою чергу, допущених місцевим судом недоліків в установленому законом порядку не усунув. Прокурор просив скасувати постановлені судові рішення, а матеріали справи направити на новий судовий розгляд.

Перевіривши матеріали справи та обговоривши наведені у поданні доводи, колегія суддів Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України дійшла висновку, що подання підлягає задоволенню з таких підстав.

Відповідно до вимог ч. 15 ст. 236⁸ КПК, розглядаючи скаргу на постанову про порушення справи, суд повинен перевіряти наявність приводів і підстав для винесення зазначеної постанови, законність джерел отримання даних, які стали підставою для винесення постанови про порушення справи, і не вправі розглядати й заздалегідь вирішувати ті питання, які вирішуються судом при розгляді справи по суті.

Як убачається з матеріалів справи, суд першої інстанції, дійшовши висновку про незаконність та безпідставність порушення кримінальної справи стосовно службових осіб ТОВ «С» за ознаками злочинів, передбачених ч. 3 ст. 212, ч. 2 ст. 366 КК, визнав відсутність приводів до порушення кримінальної справи.

Проте з таким висновком суду погодитися не можна.

Відповідно до ст. 236⁸ КПК суд перевіряє наявність приводів до порушення кримінальної справи з урахуванням матеріалів, на підставі яких прийнято рішення про порушення кримінальної справи, а остання, як убачається з постанови, порушена слідчим унаслідок безпосереднього виявлення ним ознак злочину за матеріалами перевірки акта позапланової виїзної перевірки ТОВ «С» з питань дотримання вимог податкового, валютного та іншого законодавства за період з 1 квітня 2007 р. по 30 червня 2008 р.

За таких обставин твердження суду про порушення кримінальної справи без наявності приводів є необґрунтованим.

Також не заслуговує на увагу і посилення суду на відсутність у слідчого підстав до порушення кримінальної справи.

За змістом ч. 2 ст. 94 КПК підставою до порушення кримінальної справи є достатні дані, які вказують на наявність ознак злочину.

Так, у постанові слідчого зазначено, що підставою до порушення кримінальної справи є достатні дані, що містяться в акті позапланової перевірки, поясненнях С. та службових осіб ТОВ «С», які свідчать про наявність у діяннях службових осіб цього товариства ознак злочинів, передбачених ч. 3 ст. 212, ч. 2 ст. 366 КК.

Суд, не визнаючи дані згаданого акта позапланової перевірки як підставу до порушення кримінальної справи, у постанові послався на те, що на час її порушення не завершена процедура узгодження податкового зобов'язання.

Разом із тим відповідно до роз'яснень, що містяться в п. 15 постанови Пленуму Верховного Суду України від 8 жовтня 2004 р. № 15 «Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів», оскарження до суду платником податків рішення податкового органу може бути перешкодою для пред'явлення особі обвинувачення в ухиленні від сплати податків до остаточного вирішення справи судом, а не для порушення кримінальної справи.

Що ж стосується інших підстав до порушення кримінальної справи, які містяться у матеріалах дослідної перевірки, зокрема, даних про фінансово-господарську діяльність ТОВ «С», то суд усупереч вимогам ст. 236⁸ КПК не дослідив їх належним чином, обмежившись лише вказівкою, що така інформація ґрунтується на припущеннях, оскільки не перевірено та не дано оцінки діяльності товариства з іншими підприємствами, а також щодо фактичних обставин будівництва.

(Продовження ухвали на с. 35)

У зв'язку з цим суди не повинні залучати до участі у справі Національний банк України в таких справах, а в разі їх зазначення позивачем у позовній заяві — виключати з числа осіб, які беруть участь у справі, оскільки згідно зі ст. 119 ЦПК позивач лише зазначає таких осіб, проте тільки суд вирішує питання про склад осіб, які беруть участь у справі (п. 2 ч. 6 ст. 130 ЦПК).

Однак слід враховувати, що банки мають залучатися до участі у судовому розгляді спорів про право власності на майно, щодо якого вони є обтяжувачами (заставодержателями) в порядку, встановленому ч. 2 ст. 35 ЦПК. Для визначення наявності таких обтяжувачів необхідно використовувати інформацію з відповідних реєстрів обтяжень.

4. У судів виникають процесуальні питання, пов'язані з визначенням ціни позову. Зокрема, у деяких випадках у спорах, пов'язаних з виконанням договірних зобов'язань в іноземній валюті, при вирішенні питання про відкриття провадження у справі виникали труднощі із визначенням ціни позову, а відповідно й суми судового збору, яку необхідно сплатити при зверненні до суду, оскільки у ст. 80 ЦПК не закріплений порядок визначення ціни позову у справах зазначеної категорії.

Так, у справі за позовом ЗАТ «ОТП Банк» до С., Ш. про стягнення заборгованості за кредитним договором Печерський районний суд м. Києва 8 грудня 2009 р. ухвалив рішення, яким позов задоволено, стягнуто з відповідачів судові витрати в розмірі 110 дол. США. Судовий збір позивач сплатив у доларах США.

Проте у такій ситуації суди можуть використовувати положення п. 4 ч. 1 ст. 55 ГПК, в якому зазначено, що у позовах про стягнення іноземної валюти ціна позову визначається в іноземній валюті та

у гривнях відповідно до офіційного курсу, встановленого Національним банком України на день подання позову.

Тому судовий збір резиденти мають сплачувати у національній валюті, оскільки відповідно до ч. 1 ст. 99 Конституції грошовою одиницею України є гривня. Положення ч. 2 ст. 7 Декрету № 7-93 про те, що з позовів, які подаються до суду в іноземній валюті, а також за дії та операції в іноземній валюті державне мито сплачується в іноземній валюті, поширюється лише на нерезидентів.

Повернення коштів у валюті не суперечить ЦК, оскільки у конкретному випадку валюта не є засобом платежу. У разі неможливості повернення коштів у валюті, суд може визначити порядок виконання рішення суду, зазначивши про стягнення кредиту у гривнях, що складає еквівалент суми за курсом, встановленим Національним банком України на день ухвалення рішення у справі. Вирішення цього питання є актуальним з точки зору захисту порушених прав позивача (ст. 1 ЦПК), оскільки державні виконавці відмовляють у відкритті виконавчого провадження, якщо в рішенні суду не зазначено еквівалента боргу в гривнях.

При пред'явленні позову про визнання виконавчого напису про звернення стягнення на предмет застави таким, що не підлягає виконанню, судовий збір та витрати на інформаційно-технічне забезпечення повинні обчислюватись не як з майнового спору, з огляду на те, що вчинення виконавчого напису є одним із видів досудового врегулювання вирішення справи.

У справах за позовами про визнання недійсними кредитних договорів, договорів іпотеки, застави, поруки без застосування наслідків недійсності судовий збір сплачується як із немайнового спору.

РІШЕННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВАХ

(Закінчення. Початок ухвали на с. 14)

Слід також зазначити, що твердження суду про те, що обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях, є передчасним, оскільки розгляд цього питання під час оскарження постанови про порушення кримінальної справи суперечить вимогам ст. 236⁸ КПК та вирішується судом при розгляді справи по суті.

Посилання суду на скасування попередньої постанови про порушення кримінальної справи щодо службових осіб ТОВ «С» за ознаками злочинів, передбачених ч. 3 ст. 212, ч. 2 ст. 366 КК, та відсутність додаткових матеріалів, які б свідчили про наявність приводів та підстав до порушення справи, є неспроможним і не ґрунтується на матеріалах справи.

Апеляційний суд, у свою чергу, при розгляді матеріалів справи не перевірів належним чином усіх доводів, що були наведені в апеляції прокурора, і не усунув недоліків, допущених судом першої інстанції, в установленому законом порядку.

З урахуванням того, що постанови місцевого суду та ухвала апеляційного суду постановлені з порушенням вимог кримінально-процесуального закону, колегія суддів Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України ухвалила скасувати постанову Луцького міськрайонного суду Волинської області від 19 лютого 2009 р. та ухвалу Апеляційного суду Волинської області від 6 березня 2009 р., а матеріали справи за скаргою К.О.М., К.О.В. та М. направити на новий судовий розгляд.